

Завдання 4. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: А

Методичний коментар. У реченні ▲ сполучник «та» з'єднує два однорідні присудки (робити... та гартувати). Оскільки це одиничний єднальний сполучник, кому перед ним не ставимо.

Завдання 5. Синтаксичну роль присудка виконує слово, позначене цифрою

А) 1 (фізичні)

Б) 2 (дорослим)

В) 3 (завше)

Г) 4 (потім)

Д) 5 (якщо)

Правильна відповідь: Б

Методичний коментар. У реченні ● слово «дорослим» є частиною складеного іменного присудка (ти станеш дорослим). Для порівняння: «фізичні» – означення (вправи які?); «завше» – обставина (будь мужнім і розважливим коли?); «потім» – обставина (не набудуть коли?); «якщо» – не є членом речення (бо сполучник).

ВАРІАНТ 3

Завдання стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них (цифри в дужках позначають наступне слово).

▲ А навчитися розуміти (1)красу не так легко.

● Потім доходять своїм глуздом, що любив паршивенькі (2)пісеньки, а вже потому долучаються краси Моцарта, Шопена, чи Вівальді.

◆ Коли в дитинстві не було доброго (3)слухання, тоді вчать спочатку всяких пісеньок паршивеньких.

■ Я сам, пам'ятаю, став любити класику лише в старших класах, а згодом відкрив у ній справжню (4)радість.

□ Музику творять дуже щирі, дуже гарні (5)люди; усі здібні музики (музиканти) – гарні люди, бо негарні не можуть творити красу.

Завдання 1. Первісний текст буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

А) ■ ▲ ◆ ● □

Б) ■ □ ▲ ◆ ●

В) ■ ▲ □ ● ◆

Г) ■ ◆ ● □ ▲

Д) ■ □ ▲ ● ◆

Правильна відповідь: Б

Методичний коментар. Текст побудований за принципом поступового переходу від суб'єктивного спогаду до загальнофілософського узагальнення. Починається виклад із особистого досвіду автора (■), що слугує емоційним вступом. Наступне речення (□) розширює тему через етичну характеристику творців музики (лексичний повтор слова «краса»), а теза про складність її сприйняття (▲) логічно пов'язана з попереднім реченням через протиставний сполучник «а». Подальша частина тексту пояснює причини цієї складності: речення (◆) вказує на витоки проблеми з дитинства (підсилено часовою конструкцією «коли... тоді»). Фінальним акордом є речення (●), яке замикає логічний ланцюжок за допомогою прислівників послідовності «потім» та «вже потому», що маркують еволюцію людського смаку від примітивного до високого.

Завдання 2. Однорідні неузгоджені означення вжито в реченні

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: Б

Методичний коментар. У реченні ● ужито однорідні неузгоджені означення *Моцарта, Шопена* чи *Вівальді*, які стосуються опорного іменника «краси» (краси якої? чиєї?).

Завдання 3. Вставне слово, що вказує на джерело повідомлення, ужито в реченні

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: Г

Методичний коментар. У реченні ■ ужито вставне слово «пам'ятаю», яке вказує на джерело повідомлення (власну пам'ять автора), не є членом речення і виділене комами.

Завдання 4. У родовому відмінку вжито іменник, позначений цифрою

А) ▲ (1) красу

Б) ● (2) пісеньки

В) ◆ (3) слухання

Г) ■ (4) радість

Д) □ (5) люди

Правильна відповідь: В

Методичний коментар. У реченні ♦ ужито іменник «слухання» в родовому відмінку (не було *кого? чого?* слухання). Для порівняння: розуміти *кого? що?* красу – знахідний відмінок; любив *кого? що?* пісеньки – знахідний відмінок; відкрив *кого? що?* радість – знахідний відмінок; творять *хто? що?* люди – називний відмінок.

Завдання 5. Пунктуаційну помилку допущено в рядку

А) ▲

Б) ●

В) ♦

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: Б

Методичний коментар. У реченні ● допущено пунктуаційну помилку: стоїть зайва кома перед сполучником «чи». Оскільки він є одиничним і з'єднує однорідні члени речення («Шопена чи Вівальді»), розділовий знак перед ним не ставимо. Ця «пастка» часто трапляється в тестах НМТ, щоб перевірити пильність учня щодо розрізнення повторюваних сполучників та одиничних.

ВАРІАНТ 4

Завдання стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них (цифри в дужках позначають наступне слово).

▲ А вже згодом я відчув потребу в художньому слові, тому першу в житті книжку взяв у (1)бібліотеці самостійно – і це були «Кленові листки», Василя Стефаника.

● У ту ж пору я вже допомагав родині: пам'ятаю, як збирав колосся по стерні, а (2)об'їждчик на коні намагався відібрати в мене торбинку.